

[Nauerby]

for anbefale at stemme for det stillede ændringsforslag.

Alfred Hansen (DR):

Ud over at de frie forhandlinger har trænge kår i dagens Danmark, har de frie forhandlinger altså også trænge kår i Grønland. Først griber man ind i overenskomstforhandlingerne i Danmark, og bagefter bruger man det som hovedargument for også at gribe ind i Grønland.

Jeg finder, at en vedtagelse af dette lovforslag er en så grov tilsidesættelse af hjemmestyret på Grønland, at man nu efterhånden klart kan se, hvor lidt hjemmestyret reelt vil betyde for grønlænderne i deres hverdag.

Retsforbundet har taget kraftig afstand fra indgrebet i Danmark, og vi vil også gøre det, når det gælder indgrebet i Grønland. Vi agter naturligvis derfor at stemme imod ved sidste behandling.

Om det stillede ændringsforslag skal jeg oplyse, at retsforbundet stemmer for dette.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-9
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget forkastedes ved, at § 10 vedtoges med 96 stemmer mod 43.

§ 11
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Fritagelse for beskatning af ekspropriationserstatninger).

(Lovforslag nr. L 219. Fremsat 15/5 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karl Nielsen (S):

Vi har for kort tid siden behandlet et forslag af samme karakter som det foreliggende. Jeg vil derfor indledningsvis godt sige, at lovforslaget ikke ligefrem er vores livret, men vi erkender, at det er en del af en større politisk pakke.

Vi har i socialdemokratiet haft den holdning, at spørgsmålet om beskatning af ekspropriationserstatninger burde løses i forbindelse med gennemførelse af en værdistigningsafgift. Da det tilsyneladende trækker ud med et sådant forslag, og da provenutabet ved at friholde ekspropriationserstatninger for beskatning er af en meget beskedent størrelse, 8-10 mill. kr., vil det nok være rimeligt, at vi allerede nu gennemfører det foreliggende lovforslag.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at en gennemførelse vil indebære administrative lettelser såvel for de eksproprierende myndigheder som for skattemyndighederne, og det er sikkert ganske rigtigt.

Hvis det forholder sig sådan, at de eksproprierende myndigheder ved udmålingen af erstatninger har taget hensyn til, at der skulle betales kapitalvindingsskat af erstatningen, og af den grund har ydet en større erstatning, må vi konstatere, at erstatningsbeløbet herefter må blive mindre.

Jeg synes også godt, vi kan se dette lovforslag i forhold til et forslag, vi har vedtaget her i tinget for ganske kort tid siden, forslaget, der går ud på, at man kan ekspropriere til bolig- og erhvervsformål. Ganske vist skal et sådant forslag bekræftes efter et nyvalg, men det vil få den virkning, at det offentlige – og det er vel især kommunerne – vil stå i et betydelig gunstigere konkurrenceforhold til private jordopkøbere, altså en positiv ting.

Lovens ikrafttrædelsesdato bør efter socialdemokratiets opfattelse ligge så tæt på vedtagelsesdatoen som muligt, og da vi ved, at skatteministeren er betænkelig ved at give

[Karl Nielsen]

skattelove tilbagevirkende kraft, regner jeg med, at ministeren er enig i dette synspunkt.

Jeg skal med disse bemærkninger på socialdemokratiets vegne give tilslutning til det foreliggende lovforslag.

Dohrmann (FP):

Det er jo forslag af denne art, som gør, at det ind imellem også er en fornøjelse, en stor fornøjelse, at være medlem af folketinget. Fremskridtspartiet har gentagne gange i de senere år fremsat forslag om, at kapitalvindingskatten skulle fuldstændig ophæves, fordi vi mener, den er meget, meget skadelig. Vi har samtidig pointeret, at vi er klar til at støtte enhver lempelse, som vil blive foreslået af andre partier.

Vi fremsatte den 24. januar 1979, altså i år, et forslag om, at ekspropriationserstatninger skulle friholdes. Det ligger i skatte- og afgiftsudvalget endnu. Vi har mange gange været vidne til, at nogle af de forslag, som vi har fremsat, først blev kulet ned, og så blev de stemt ned eller syltet i udvalget. Så gik der et langt stykke tid, og så blev de samlet op og fremsat af andre partier. Nu er vi altså nået så vidt, at man begynder at fremsætte vores forslag, medens de ligger i udvalgene, og det er da absolut en positiv ting.

Jeg kan sige om dette lovforslag, at vi vil støtte det. Vi vil medvirke til at fremme det på alle mulige måder. Vi er klar til at afgive betænkning i eftermiddag, det kan godt lade sig gøre. Jeg vil gerne sige tak til regeringspartierne og i særdeleshed til den socialdemokratiske del af regeringen, fordi det sikkert er dér, man har haft sværest ved at overvinde sig selv. Men jeg siger tak.

Jeg vil godt spørge skatteministeren, da vi jo har hørt gang på gang, at denne lempelse skulle kædes sammen med værdistigningsafgiften: kan man betragte det som en kendsgerning nu, at værdistigningsafgiften er opgive?

Jeg ved godt, at det ikke er særlig populært at give love med tilbagevirkende kraft, men hvis det er sådan, at regeringspartierne er indstillet på eventuelt at give denne lov 5 års tilbagevirkende kraft, er vi villige til at støtte det.

Jeppe Kristensen (V):

Folketinget har efterhånden beskæftiget sig med spørgsmålet om beskatning af ekspropriationserstatninger nogle gange. Sidste gang folketinget havde et forslag til behandling om problemet, var den 27. februar 1979. Ved den lejlighed nævnte skatte- og afgiftsministeren, at han ville igangsætte en nærmere undersøgelse af forholdene omkring ekspropriation og de skattemæssige følger heraf, før der kunne tages stilling til en eventuel lovændring.

Dette undersøgelsesarbejde er nu afsluttet, og resultatet er det foreliggende forslag, som i dag er til første behandling. Forslaget går ud på, at man fjerner de gældende bestemmelser om særlig indkomstbeskatning af ekspropriationserstatninger. I venstre er vi tilfredse med udformningen, som indebærer, at der ikke er tvivl om, at fritagelsen gælder, hvad enten sælgeren får eksproprieret fast ejendom, eller sælgeren frivilligt har afhændet til en erhverver, som kunne ekspropriere.

Vi er også tilfredse med, at erstatninger, der udbetales i henhold til kendelser om natur- og bygningsfredning, vil blive omfattet af fritagelsesbestemmelserne. Provenutabet for staten er anslået til 8-10 mill. kr. Det må nok anses for at være et lille beløb i forhold til, at der nu skabes ro og klarhed om et meget omdiskuteret problem.

Jeg vil gerne sige med hensyn til spørgsmålet om erstatningsbeløbene, som fastsættes af ekspropriationskommissionerne, at vi mener ikke fra venstre, at der er nogen mulighed for at ændre på det grundlag. Det her er beskatningen, og derfor fortsætter man med samme fremgangsmåde ved fastsættelse af erstatningsbeløbene som hidtil.

Vi er i venstre tilfredse med lovforslaget og vil medvirke til en hurtig behandling i skatte- og afgiftsudvalget.

Hagen Hagensen (KF):

Den 11. januar i år fremsatte det konservative folkeparti forslag til beslutning om, at ekspropriationserstatninger og brandskadeerstatninger skulle være skattefri i henseende til særlig indkomstskat. Vi havde første behandling af dette forslag i slutningen af januar, hvor skatte- og afgiftsministeren lovede at ville undersøge forholdene, for så vidt angår ekspropriationserstatninger, medens han

[Hagen Hagensen]

for brandskadeerstatningernes vedkommende ikke fandt grundlag for at foretage videre.

Vi fik i skatte- og afgiftsudvalget det grundlag, vi skulle have, ved redegørelsen fra den nedsatte arbejdsgruppe om ekspropriationserstatninger – det var fremme her den 1. maj – og der skal lyde al mulig anerkendelse til skatte- og afgiftsministeren, fordi han derefter handlede så hurtigt, som han gjorde. Der har nok været et par hurdler, som han skulle sætte over, inden man kunne fremsætte det lovforslag, som vi nu behandler her i dag.

Jeg vil gerne sige, at der er særlig grund til at anerkende, at skatte- og afgiftsministeren har opgivet, hvad han sagde i slutningen af januar måned om, at spørgsmålet om ekspropriationserstatningers beskatning skulle indgå i overvejelser i forbindelse med værdistigningsskatten. Vi har jo efterhånden indtrykket af, at værdistigningsskatten bliver noget mere og mere luftigt. Det ville være rart snart at få en tilkendegivelse herom, så der på dette område kunne blive ro og fred og ordnede tilstande, ikke mindst for den omsætning af fast ejendom, der finder sted.

Men vi anerkender fuldt ud, at dette forslag er blevet fremsat, og det vil naturligvis få vor støtte. Vi skal til det andet regeringsparti sige, at om det er en pakkelsejning af større eller mindre art, som de to regeringspartier har sammen, må være os lige kært, blot dette kommer igennem. Der er måske dele af det andet, som vi senere kommer til at drøfte inden denne uges udgang, om hvilket vi i hvert fald kan sige, at indgår det i pakkelsejningen – og det gør det vel – er det ikke vor smag.

Jeg vil også gerne sige, at selv om forslaget er overskueligt, er der, uanset at man har gjort, hvad man kunne for at komme frem med det, det kedelige derved, at vi får det på så sent et tidspunkt, at der uanset god vilje kan være vanskelighed ved at få det bearbejdet ordentligt og gennemført, inden mødesamlingen går til ende.

Der er ting, som skal drøftes, og det må da navnlig være spørgsmålet om ikrafttrædelsestidspunktet. Jeg forstår, at det står åbent, og at de to regeringspartier ikke er enige om det rimelige og naturlige i, at man giver denne lovgivning tilbagevirkende kraft. Gør man det ikke, vil det være til skade for mange, der har måttet se deres ejendom eks-

proprieret i tiden, der er gået, siden man genindførte beskatningen af ekspropriationserstatninger, efter at der havde været fritagelse herfor ved den af VKR-regeringen gennemførte lovgivning.

Der er vel nogle sager, der særligt har trængt sig på, når man har talt om disse forhold, og vi kan vel ikke undgå i denne forbindelse at nævne Surløkkesagen, hvor man ved et sammentræf af en række forskellige forhold er kommet ud for at skulle betale et betragteligt beløb, 500.000 kr., af 1,2 mill. kr. i opnået ekspropriationserstatning. Det vil sige, at man ikke kan genanskaffe en ejendom af samme art som den, man har fået taget.

Der er en ting, man skal lægge mærke til i denne forbindelse, og det er, at ekspropriationserstatninger, uanset hvilken lovgivning vi har haft, om de var undergivet beskatning eller de ikke var det, er blevet fastsat på samme måde. Der foreligger et svar i skatte- og afgiftsudvalget på et bilag til det af mit parti fremsatte beslutningsforslag, der viser, at der ved de taksationer, der har fundet sted, ikke er taget hensyn til, om ekspropriationserstatning skulle beskattes eller ej. Man har fastsat erstatningen efter princippet om værdien i handel ogandel. Det vil altså sige, at alle de, der har fået taget deres ejendom ved ekspropriation i tidsrummet, der er gået, siden man genindførte beskatning af ekspropriationserstatningerne, ikke har fået den fulde erstatning, som de havde et rimeligt, ja, endda et lovmæssigt krav på at få. Der er grebet ind i ejendomsretten på en sådan måde, at man må søge at gøre skaden god igen.

Der er jo i øvrigt ikke noget synderligt provenutab – der nævnes 7–8 mill. kr. – og selv om vi skulle gå nogle år tilbage, er det jo en dråbe i havet, når man ser på det voldsomme beløb, som inddrives i skatter.

Det vil i øvrigt fremover medføre store administrative lettelser, og jeg synes derfor, der kunne være grund til at tage den smule besvær med, der kan være ved at gå tilbage i tiden og lade den, der har fået eksproprieret sin ejendom, få adgang til at få sin skattesag taget op på ny helt tilbage til, da man genindførte beskatningen.

Det vil vi gerne være med til at drøfte i udvalget, idet vi simpelt hen finder, at det må være en retfærdighedsgerning, der sker over for dem, der har fået eksproprieret de-

[Hagen Hagensen]

res ejendom. Sådan vil det være fremover, men der skal også være retfærdighed for dem, der har måttet skatte indtil nu.

Jeg er tilfreds med, at der også skal være tale om, at ikke-beskatningen skal gælde ved salg, hvor betingelserne for at ekspropriere har været til stede. Det vil lette mange forhold, og det vil bl. a. også betyde, at der gennemføres færre ekspropriationer og sker flere overdragelser ved aftale mellem de myndigheder, der kan ekspropriere, og dem, der skal afstå deres ejendom.

Derfor vil jeg kort og godt sige, at vi er tilfredse med, at dette forslag er kommet frem. Vi siger tak for det, og vi synes, vi er blevet fulgt op i denne forbindelse, så langt som vi vel i første omgang kunne vente det. Nu har vi altså en hurdle eller to tilbage for at få bragt tingene helt på plads, således at der vil være retfærdighed over for alle, der har fået eksproprieret deres ejendom i tidsrummet, siden den sidste genindførelse af beskatning fandt sted, og vi kan så se fremtiden tryggere i møde på den måde.

Men vi skal holde os for øje, at ekspropriationserstatningerne har været ens, uanset om de har været beskattet eller ej, og derfor må vi søge at få tingene klaret igennem, så ingen har lidt skade ved de regler, der har været gældende.

På dette grundlag vil vi medvirke til, at lovforslaget bliver gennemført, uanset at vi har kort tid til at gøre det.

Bollmann (CD):

Det foreliggende lovforslag har jo samme sigte som de forslag, der tidligere er fremsat af fremskridtspartiet, CD og de konservative, og på den baggrund hilser vi også lovforslagets fremkomst med tilfredshed.

Noget andet er, at vi formentlig lige så godt kunne have arbejdet videre med det allerede fremsatte forslag. Men det er jo desværre sådan, at uanset hvad der foreslås, og fra hvem det kommer i oppositionen, skal det bremses.

Med hensyn til spørgsmålet om tilbagevirkende kraft vil jeg sige, at CD ikke har noget imod at fravige normal praksis i dette tilfælde, ikke mindst på baggrund af de meget uheldige sager, der har været fremme, bl. a. Surløkkesagen.

Vi er også parate til en hurtig gennemførelse af lovforslaget, selv om jeg vil sige, at der må være tid til at se på den tekniske udformning under udvalgsarbejdet.

Nu har spørgsmålet om værdistigningsafgiften jo været berørt et par gange, og jeg får vel lov at håbe, at der ikke her, havde jeg nær sagt, 5 minutter over 12, f. eks. i morgen, kommer et forslag fra regeringen om denne afgift.

Men hvis ikke det sker, vil jeg gerne deltage i den ros, der er blevet ministeren til del fra de forrige ordføreres side.

Ole Olsen (SF):

Hver gang man nærmer sig en eller anden mere eller mindre kriseagtig situation, sker der det, at socialdemokratiet kapitulerer over for nogle ønsker fra de borgerlige partier om at give erhvervslivet nogle lettelser, og det er altså også sket her.

Jeg vil gerne sige, at vi er opmærksomme på, at der findes problemer med erstatningerne i forbindelse med ekspropriation, og vi har også tidligere heroppefra givet udtryk for, at dem vil vi gerne være med til at se på. Vi vil gerne være med til at se på dem under en almindelig revision af kapitalvindingsskatten. Som det efterhånden går, bliver der slebet den ene skive efter den anden af kapitalvindingsskatten, og tilbage står vi med et skelet. Jeg vil sige, at når der ikke bliver andet tilbage, kunne vi ligeså godt afskaffe det helt.

Jeg lagde mærke til hr. Dohrmanns meget varme tak, og takken var selvfølgelig både til venstre og til socialdemokratiet. Det er sjældent, jeg har hørt fremskridtsfolk være så venlige over for et forslag, som socialdemokratiet har været med til at fremsætte. Jeg ved ikke, om det ikke skulle give socialdemokraterne anledning til at tænke efter endnu en gang og snakke med venstre om, hvorvidt det nu også virkelig er nødvendigt.

Der er blevet sagt et par ord om ikrafttrædelsesdatoen her, og jeg har da også en mening om det. Vi vil godt udskyde den. Jeg har selv på mit papir noteret den 17. maj år 2012. Hvis det kan komme igennem, vil vi godt overveje, om vi kan stemme for lovforslaget. Ellers kan vi ikke.

Jeg synes, lovforslaget er slemt i den retning, at vi heller ikke når et regulært ud-

[Ole Olsen]

valgsarbejde. Selv hr. Bollmann, som jo er begejstret for sådan en lovgivning, var betænkelig ved det. Hvis hr. Bollmann er betænkelig ved, om vi kan nå at behandle dette lovforslag ordentligt i udvalget, tager jeg det som udtryk for, at vi i hvert fald ikke kan nå at behandle det ordentligt i et udvalg.

Man har påberåbt sig nogle administrative lettelse og sagt: det drejer sig kun om disse 8-9 mill. kr. Når vi kommer med et eller andet, er 8-9 mill. kr. pludselig ikke småpenge. Men det er det altså her, og det er da også rigtigt. Når man sammenligner det med alle skatterne, er det selvfølgelig ikke alverden, men det er vel sådan, at begyndte vi at stykke ud, var der mange gange 8-9 mill. kr. og mange gange hundrede millioner kroner og mange gange to hundrede millioner kroner, som det tilsammen nok var ganske tåbeligt at skulle sig af med i beskatning.

Jeg finder dette med, at det er en administrativ lettelse, helt overflødig. Hvis vi afskaffer al skat, er det klart, at det er meget, meget nemmere at have med at gøre rent administrativt.

Jeg mener, socialdemokratiet skulle tage sig sammen og forsøge at få dette lovforslag taget tilbage. Jeg kan roligt sige til socialdemokratiet og også til venstre, at vi i højeste grad er villige til at løse disse problemer, blot ikke på den foreslåede måde. Jeg vil gerne have nogle kommentarer fra hr. Karl Nielsen, som jo allerede i begyndelsen af sit indlæg sagde, at dette ikke var socialdemokratiets livret. Er det virkelig sådan, at vi får det i stedet for kapitalvindingsskatten? Sådan forstod jeg det nærmest på nogle af ordførerne heroppe. For hvis det er i stedet for kapitalvindingsskatten – hr. Karl Nielsen ryster på hovedet, det må han gerne gentage med ord heroppefra – er det selvfølgelig endnu værre, end jeg havde regnet med. Men dette er en buket, siges der, og da SF naturligvis ikke er medansvarlig for denne buket, kan vi ikke støtte dette lovforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg synes, det er uhyggeligt med al den tilfredshed og jubel, der kommer fra fremskridtspartiet, venstre, de konservative, centrum-demokraterne osv. Godt nok sagde hr. Karl Nielsen, at det ikke var socialdemokratiets livret, men han sagde, det var et led i

en pakkelse, og så må jeg spørge: hvad er det for en pakke, hvad indeholder den? Er det rådne æbler eller hvad? Hvis det skal tjene som undskyldning for, at socialdemokratiet er gået ind for dette lovforslag, kunne det da interessere offentligheden at få at vide, hvad socialdemokratiet har fået i stedet.

Der er ingen som helst saglige grunde til, at man her kører fra den ene grøft over i den anden. Først har man kapitalvindingsskatten, også ved ekspropriation, og derfra kører man helt over i den anden grøft og siger, at man nu skal fritages helt for den. Ifølge lovforslaget drejer det sig jo ikke alene om ekspropriation, for der siges udtrykkeligt i § 1, nr. 2: »Det samme gælder fortjeneste ved salg til en erhverver, der efter formålet med erhvervelsen opfylder betingelserne for at ekspropriere ejendommen.«

Jeg kan sådan set godt se, hvorfor det er kommet med, og det er, fordi alle selvfølgelig ellers ville forlange ekspropriation. Det er da klart, for så kan de blive fritaget for skat, blot de forlanger det, og det viser, hvor håbløst dette lovforslag i virkeligheden er udformet.

For saglighedens skyld bør man vel også anføre følgende: der foreslås et fradrag ved ekspropriationer på 30.000 kr., men der er én ting, som slet ikke har været inde i debatten, og det er cirkulære nr. 250 af 29. december 1975. Efter det gives der mulighed for henstand med betalingen af særlig indkomstskat, netop når det drejer sig om at erhverve ny ejendom eller fortsætte erhverv. Der siges det udtrykkeligt, at man kan få henstand i 15 år med at betale denne kapitalvindingsskat, og det siges endvidere, at den skal forrentes med en rentesats på 1 pct. pro anno over Nationalbankens diskonto, dog ikke under 6 pct. Endelig siges det, at henstandsbeløbet i almindelighed vil blive krævet afdraget inden for et tidsrum af 15 år fra forfaldstidspunktet. I virkeligheden har man med dette cirkulære en udmærket mulighed for at hjælpe folk, hvis de synes, de er kommet i vanskeligheder, for dette beløb til kapitalvindingsskatten forfalder ikke, og derfor kan man også bruge dette beløb til at erhverve nye ejendomme.

Derfor synes jeg, det må være meget, meget bittert for socialdemokratiet at gå ind for et sådant forslag. Jeg ved ikke, om skatte- og afgiftsministeren er den så store og stærke

[Kaj Hansen]

mand i regeringen; selv om venstre kun har $\frac{1}{3}$, kan han tilsyneladende få sin vilje igennem. Jeg kan godt forstå, at fremskridtspartiet og de borgerlige jubler, men hvad med socialdemokratiet?

Vi har lige stemt om æglægningsbure, og dér så man, at der var 7 socialdemokrater, der havde mod til at bryde ud og stemme imod deres partis linje. Nu stiller jeg store forventninger til, at når vi skal stemme om dette lovforslag, bliver det ikke 7, men adskilligt flere fra socialdemokratiet, der tør gå imod dette lovforslag, som i virkeligheden har noget mere politisk interesse end lovgivningen om æglægningsbure.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi skal i dag behandle to skatteforslag, fremsat 14 dage før tingets samling slutter på grund af det direkte valg til EF. At fremsætte lovforslag på dette tidspunkt tyder på en udpræget foragt for folketingets arbejde. Man mener øjensynlig, at embedsmændene kan gøre, hvad der skal gøres, og at det, folketingsmænd kan finde på at stille af spørgsmål, har så liden og ringe værdi, at man end ikke behøver at give tid til at overveje svarene på det.

Det er en venstreminister, der fremsætter dette forslag. Jeg ved ikke, om der ligger noget særligt i, at det er en venstreminister. Det samlede ansvar må regeringen bære, også socialdemokraterne.

Når jeg har sagt det, vil jeg gerne sige, at af de to forslag, vi skal behandle her, handler det første om særlig indkomstskat. Det er et forslag om i visse tilfælde at fritage kapitalgevinster for at skulle betale skat. Det er fremsat gang på gang af fremskridtspartiet. Det er nu godkendt af socialdemokratiet.

Det andet forslag er en ret til at fradrage kapitaltab, før man beregner indkomstskatten. Det er fremsat adskillige gange af bl. a. fremskridtspartiet og er nu accepteret af socialdemokratiet.

Må jeg spørge den socialdemokratiske ordfører meget direkte, om dette er første led i socialdemokratiets skattereforfforslag, som socialdemokratiet ustandselig, sidst gennem udtalelser fra ordføreren for folketingets skatte- og afgiftsudvalg, har bebudet at man stadig har. Når den socialdemokratiske ordfører siger, dette er første led i en pakke, må

jeg vel have ret – ellers vil jeg gerne retledes – når jeg siger, det altså er første led i socialdemokratiets skattereforffpolitik at fritage kapitalgevinster for beskatning og tillade fradrag for kapitaltab, før man beregner skatten, og den sidste lov med tilbagevirkende kraft.

Vi har jo tidligere haft en lov, der fritog ekspropriationserstatninger for beskatning. Den var gennemført af VKR-regeringen. Den virkede ikke godt og blev derfor efter kort tids forløb ændret. Nu skal vi altså til det igen.

Den nuværende lov om beskatning af ekspropriationserstatninger er vedtaget af venstre og socialdemokratiet, dengang de to partier havde flertal tilsammen, ikke som nu, hvor de må klare sig igennem med, at oppositionen ikke kan blive enig om at stemme imod regeringen. Den nuværende lov som vedtaget af venstre og socialdemokratiet er urimelig i sine virkninger, når det gælder ekspropriation. Der er fastsat et særligt ekspropriationsfradrag på 30.000 kr., og 30.000 kr. var i 1975 dog immervæk noget. Det er vel stadig noget, men det er meget mindre. Jeg foreslog dengang, at man dog i det mindste skulle regulere fradragssummen.

Det er meget godt, at man for fremtiden vil fritage ekspropriationer. Men hvad med de ulykkelige mennesker, der her i andet halvår af 1979 får tilsendt skattebilletten, og som fik eksproprieret deres ejendom i 1978, tilbage i januar? Skal de sælges? Skal der ikke gøres noget for dem? Synes man stadig væk ikke, at der burde tages hensyn til dem, og at de 30.000 kr. i dag formentlig skulle tredobles under hensyn til den skete udvikling?

Jeg vil gerne overveje, om vi skal gennemføre, at ekspropriationserstatninger for fremtiden skal fritages for skat, men det må forudsætte en meget nøjere og meget strammere fastsættelse af erstatningssummer, og man må sørge for, at de lokale skattemyndigheder får nøje anvisning på det. Men jeg kan ikke sige, dette forslag vil løse de vanskeligheder, der findes, for der er de mennesker, jeg nævnte, og jeg kan godt med det samme sige, at jeg vil stille ændringsforslag om, at vi skal prøve at hjælpe dem, der bliver urimeligt behandlet efter venstres og socialdemokratiets lov fra 1975, ved at forhøje ekspropriationsfradraget. Jeg gør opmærksom på, at når

[Bernhard Baunsgaard]

man først i andet halvår af 1979 skal behandle beskatningen, kan man ikke komme og sige, at det vil volde ekstra besvær. Det er bare at give de forskellige skattekrede besked om, hvordan fradraget ved ekspropriationer nu er.

Der rejser sig jo unægtelig nogle andre spørgsmål. De almindelige fradrag i venstres og socialdemokratiets lov fra 1975 opererede også med fradrag i almindelige tilfælde, hvor der skal betales særlig indkomstskat. Må jeg spørge meget direkte: agter man ikke på nogen måde at rette loven om særlig indkomstskat for ganske almindelige salg, at lade de fradragssummer, der dér er tale om, blive pristalsreguleret, så man dog får samme antal kroner, når vi tager hensyn til købekraften, som i 1975?

Er det kun disse ekspropriationsforretninger, man har i tankerne? Nu ved jeg ikke, om ministeren for skatter og afgifter vil svare, som ministeren for skatter og afgifter jo plejer at gøre, når vi spørger om det. Jeg har tidligere spurgt, om man dog ikke tænkte på at gøre noget ved disse urimelige forhold ved ekspropriationer, og da fik jeg at vide af ministeren for skatter og afgifter, at det klarede man, når man nu i denne samling inden længe fremsatte et lovforslag om værdistigningsafgift. Må jeg spørge, om ministeren også, når jeg spørger om særlig indkomstskat med hensyn til almindelige salg, stadig væk vil henvise til et forslag om værdistigningsafgift? Jeg synes ikke, man kan blive ved med at holde – undskyld, jeg bruger udtrykket – folketinget for nar med den slags udflugter, som man hidtil har brugt. På et eller andet tidspunkt må man kunne blive enig med sig selv om, hvorvidt man vil have en værdistigningsafgift eller ej. Hvis man ikke vil have en værdistigningsafgift eller ikke kan tale sig til rette, må man simpelt hen i anstændighedens navn komme med et ændringsforslag til den almindelige lov om særlig indkomstskat.

Lovforslaget er ejendommeligt på anden måde, og det skal da være mine sidste ord, som jeg håber ministeren vil svare på. I det lovforslag, som folketinget har fået forelagt – jeg går ud fra, at det er det endelige forslag, skønt det ikke er trykt på det sædvanlige papir – står der: loven har virkning – og så en række streger. Skal der ikke sættes en eller anden dato? Skal det overlades til ministerens forgojdtbefindende? Har regeringen ikke

gjort sig nogen tanker om, hvornår den skal virke fra?

Hvis den skal virke som almindelige love fra fremsættelsestidspunktet, gentager jeg: hvad så med dem, der i det sidste 1½ år har fået eksproprieret ejendomme? Skal man slet ikke tage hensyn til, at kronen er blevet meget mindre værd?

Jeg skal slutte med at lykønske socialdemokratiet med første led i den socialdemokratiske skattereformpolitik. Der er sandelig sket noget, siden tidligere skatteminister Kampmann talte om skattereform heroppefra.

Arne Bjerregaard (KrF):

Man har et standpunkt, til man tager et nyt, har vi hørt en tidligere minister udtale, og det er nok betegnende for regeringen. For ikke så lang tid siden var regeringen klart imod, og nu tager man så sandelig hele munden fuld. Det er blevet sagt, at det var en del af en pakke, og så ved jeg ikke, hvem der skal sluge kamelen, men det må vel være socialdemokratiet. Nu må jeg sige, at min omgang med socialdemokratiet har indskrænket sig noget i den sidste tid, så jeg må håbe, kamelen vil bekomme dem vel; jeg kender ikke deres kulinariske interesser.

Vi har tidligere ønsket, at ekspropriationserstatninger skulle beskattes lempeligere. Allerede i 1974 og 1975 fremsatte vi mangfoldige argumenter imod den måde, beskatningen blev gennemført på i den lovgivning, man da skabte, men man var totalt døv for alle argumenter. Så skulle jeg selvfølgelig være glad nu, når argumenterne tilsyneladende har virket og man ligefrem går langt videre, end vi dengang ønskede, med hensyn til en lempeligere beskatning.

Men det er jo ikke vores, ikke folketingsmedlemmers argumenter, der har virket, og det er ikke argumenter ude i landet, der har hjulpet. Nej, men hvad har hjulpet? Det har alene fjernsynet. Klart og tydeligt har fjernsynet bestemt denne lovgivning, og det giver mig bange anelser med hensyn til fremtidens lovgivning, at fjernsynet mere og mere kan komme til at bestemme lovgivningen. Vi er ikke imod denne lovgivning, men imod dens forudsætning. Derfor har jeg ikke lyst til at rose regeringen så meget som andre. Det er faktisk ikke dens synspunkter og saglige argumenter, som har frembragt lovforslaget,

[Arne Bjerregaard]

men simpelt hen en opinion i befolkningen, som er skabt af fjernsynet med kun en delvis alsidig udsendelse, hvor man ikke tog visse ting med, som skulle have været med, hvis man skulle have stillet problemet i det rette lys.

Men selvfølgelig vil vi ikke gå imod et lovforslag, som vi stort set er enige i, selv om baggrunden er forkert; men det havde været behageligt, om vi havde kunnet undgå den fjernsynsudsendelse, og det havde man kunnet, hvis man ville have lyttet til folketingsmedlemmers og andres argumenter i 1974-75. Nu ved medarbejderne i fjernsynet selvfølgelig, hvorledes de skal ændre lovgivningen i Danmark for fremtiden.

At man skulle have så lang tid til at behandle indholdet i udvalget, kan jeg ikke forstå, for det er såmænd let overskueligt, der er ikke mange problemer i det. Jeg erkender blankt, det er uretfærdigt over for andre, uretfærdigt over for dem, der rammes af den almindelige kapitalvindingsskat, hvor der ikke er nogen ekspropriation eller nogen mulighed for ekspropriation. De må betale skatten, de andre her skal altså ikke betale skatten.

Jeg går ud fra, at man ud fra en nationaløkonomisk interesse vil se lidt nøjere på kapitalvindingsskatten; det har man jo også lovet man ville. Man kan diskutere retfærdigheden af det, men ud fra en nationaløkonomisk interesse kan det ikke betale sig at opretholde denne beskatning, og derfor har vi modsat os den. Om man så skal have en anden i stedet, kan vi diskutere. Man har jo snakket meget om værdistigningsafgiften, men den er vel gået i brokkassen, efter at der er gået så lang tid. Jeg går ud fra, at når vi nu gennemfører dette lovforslag, vil regeringen anstændigvis komme med lovforslag om i alt fald en lempelse af kapitalvindingsskatten, for ellers er man da fuldstændig ude på det uretfærdige; men jeg går ud fra, det er første led i en ændring af hele dette område.

Flygaard (DR):

Retsforbundet kan ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag, og jeg skal allerede nu meddele, at vi vil stille ændringsforslag til lovforslaget ud fra følgende synspunkt: det er vores opfattelse, at beskatning ikke bør finde sted, hvis erstat-

ningskøb finder sted inden et år efter ekspropriationen. Ellers mener vi at der set i relation til spørgsmålet om ekspropriation ikke skal ændres ved de beskatningsmæssige forhold.

Men jeg vil gerne yderligere gøre den bemærkning, at når vi ikke kan medvirke til lovforslaget, er det, fordi forslaget kun er udtryk for en halv løsning, om muligt endnu mindre, af spørgsmålet om kapitalvindingsskatten. Forudsætningen for, at man ud fra et socialt synspunkt kan få en endelig løsning på spørgsmålet om afvikling af kapitalvindingsskatten, må ifølge sagens natur i hvert fald ud fra vore synspunkter være, at man får et forslag om en værdistigningsafgift.

Nu kan man selvfølgelig sige, det er naivt, hvis retsforbundet eller andre partier tror, at når man fra regeringens side siger, at man i henhold til Marienborgaftalerne vil komme med forslag om en værdistigningsafgift, ligger et sådant forslag også faktisk inden for en vis nærmere rækkevidde. Det gør det ikke, og det er også på den baggrund, retsforbundet har fremsat forslag om en jordværdistigningsafgift, som kommer til behandling i næste uge her i tinget. Det, man så måtte ødelægge med dette forslag, som jeg går ud fra regeringen har dækning for, kan man prøve at reparere delvis på ved at stille sig velvilligt over for retsforbundets forslag i næste uge.

Waldorff (VS):

En af de ting, man hurtigt lærer, når man kommer herind i folketinget – det er ikke så lang tid siden, jeg er kommet – er, at man skal være på vagt over for, hvad socialdemokratiet går og laver. Det var vi også, da Sur-løkkesagen blev kørt op. Det er rigtigt, man kan takke radioen, især provinsafdelingen, for, at den blev kørt op. Jeg synes måske nok, det er lidt strengt at sige, det er deres skyld, at dette her nu skal gennemføres. Det er først og fremmest de borgerlige politikeres skyld, de borgerlige politikere, der som hr. Bernhard Baunsgaard og nærmest med hr. Bernhard Baunsgaard i spidsen sprang op på talerstolen for at få afkrævet nogle løfter fra skatteministeren om, at nu skulle man gøre noget ved det her. Jeg synes, det er ynkeligt at høre hr. Bernhard Baunsgaard stå her og tale om det formelle, at nu skal man haste

[Waldorff]

noget igennem. Det her er simpelt hen, hvad hr. Bernhard Baunsgaard har bedt om, så alt det andet er en slags småformalisme.

Det, det drejer sig om i denne sag, er selvfølgelig, om de ekspropriationserstatninger, man får i forskellige sammenhænge, er for små. Det er de ikke. Det er ikke nogen fornøjelse at blive eksproprieret. Der er ikke nogen grund til at forklejne de problemer, der kan være for en familie, som bliver tvunget til at fraflytte deres gård eller deres virksomhed, hvad det nu er, men det er bare ikke økonomien, det her handler om. Den erstatning, man får, er tilstrækkelig. Det var den også i Surløkketilfældet. Hvis man kommer i en situation, hvor man, fordi man skal udrede en kapitalvindingsskat, får for lidt til udbetalingen på den nye gård, kan man udnytte den mulighed, der er for at afdrage kapitalvindingsskatten i op til 15 år på meget lempelige betingelser, nemlig 1 pct. over den til enhver tid eksisterende diskonto. Der er fine muligheder. I Surløkkesagen kunne man stå med 1,2 mill. kr. i hånden første år og lægge det på bordet til en udbetaling, og så kunne man i øvrigt afdrage sin kapitalvindingsskat over 15 år. Det er fuldstændig forrykt, at noget sådant bliver kørt op som en økonomisk tragedie for en familie, for det er overhovedet ikke det, det handler om. Der kan være mange andre tragiske ting i det, men det er ikke det, det drejer sig om.

De problemer, der er, kunne man, hvis man virkelig mener, de er påtrængende, have løst på andre måder, nemlig ved at lade kapitalvindingsskatten stå som en prioritet i den nye ejendom, der købes. Det har ikke engang været diskuteret, ikke engang fra socialdemokratiets side har man lagt det frem som en mulighed. Man har simpelt hen bare bøjet sig for dette stormløb af borgerlige politikere – hr. Bernhard Baunsgaard og andre – som trængte til at få lidt reklame på denne sag.

For at prøve at fastholde socialdemokratiet allerede dengang stillede jeg et spørgsmål til statsministeren, der lød, om statsministeren var enig med skatte- og afgiftsministeren i, at kapitalvindingsskatten skal lempes i forbindelse med ekspropriationsforretninger. Dertil svarede statsministeren: det er regeringens opfattelse, at spørgsmålet om behandling af ekspropriationserstatninger skal vur-

deres i forbindelse med forslag til en værdistigningsskat.

Det er altså formentlig det, pakken skulle have bestået af. Det, der så er sket, er, at der ikke kommer nogen værdistigningsafgift, derimod kommer der en ren foræring til de mennesker, som efter det her vil være så heldige at få deres ejendom eksproprieret. Det er en ren foræring af en ophobet kapitalgevinst. Det vil i princippet i sikkert langt de fleste konkrete tilfælde i fremtiden være alle tiders fidus at blive udsat for en ekspropriation, og man kunne godt forestille sig, at der vil opstå en kø af landboere og virksomhedsejere, som beder om at få eksproprieret deres forretning eller prøver at få den solgt til en kommunal myndighed under sådanne betingelser, at de kan slippe for kapitalvindingsskatten. Det er det reelle indhold i dette forslag.

Så må vi se på, om dette her er socialdemokratisk politik – det er der flere andre der har været inde på. Det er det vel, siden man vil stemme for forslaget. Den socialdemokratiske ordfører henviste til, hvad han tidligere havde sagt. I januar sagde han: jeg vil gerne slå fast, at vi ikke vil være med til at afskaffe den særlige indkomstskat af disse erstatningssummer, men vi er selvfølgelig klar til under udvalgsarbejdet at se på de problemer, der er rejst, for så vidt angår ekspropriation. Det er altså den konkrete begrundelse for at stemme for dette her, kan jeg forstå.

Jeg vil gerne komme med et andet socialdemokratisk citat, det er fra dagens Information, hvor den tidligere finansminister hr. Henry Grünbaum udtaler følgende, som vi i VS synes skal stå i de grønne hæfter. Han siger: »Man kan sige, det er en pølse i slagte-tiden, men det er jo kun én pølse ud af en hel stribe. Der er snart til en hel pølsevogn til Anker Jørgensen. På det ene punkt efter det andet er der de sidste fire år solgt ud af den socialdemokratiske skattepolitik og gennemført forslag, som rammer lønmodtagerne.«

Det er præcis, hvad det handler om. Jeg er fuldstændig enig i det, som hr. Grünbaum siger, og det er et udtryk for socialdemokratisk politik, når den er bedst. Dette forslag er et udtryk for socialdemokratisk politik, når den er værst.

Jeg synes, det er så groft, at man tror, det er løgn, men det er det jo altså ikke, og især

[Waldorff]

at man skal opleve sådan noget fra et parti, der stadig væk på papiret er et arbejderparti. Jeg synes, det er en uforskammethed, at man her vil forære en stribe landbrugsfamilier, som det især vil være, en ren kapitalgevinst, mens alle andre lønmodtagere i landet bliver udsat for forringelser i arbejdsløshedslovgivningen, overenskomstindgreb og nye skatter og afgifter her i forbindelse med den kommende finanslov.

Jeg mener efter dette her ikke, der er nogen, der kan tro på det, der snakkes om, når hr. Risgaard Knudsen turer rundt i landet og siger: nu må vi kigge på erhvervsstøtteordninger, eller når hr. Thomas Nielsen begynder at stille krav om, hvad den kommende finanspolitiske stramning skal gå ud på. Det er mundsvejr; der er intet som helst hold i det. Det er muligt, de personer mener et eller andet med det, men det har bare intet med socialdemokratisk politik at gøre.

Jeg vil gerne slå to ting fast. For det første at man altså kan spørge statsministeren, om han ønsker at fritage ekspropriationsforretninger for kapitalvindingskat, hvortil han svarer, at det må ses i sammenhæng med noget andet, nemlig en værdistigningsafgift, hvorefter der sker det, at man sylter værdistigningsafgiften og får gennemført det, som forringer forholdene for lønarbejderne. Jeg mener, det er en besynderlig måde at føre politik på, når de svar, man får på sine spørgsmål, ikke kan bruges til noget som helst. Hvis der nogen sinde er nogen, der har villet købe en brugt bil af den mand, er der det i hvert fald ikke længere.

Den anden ting er det tidspunkt, man kommer med det på. Der er godt og vel 2 uger tilbage af folketingets samling i år. Der er så meget hobet op. Det, man så håber på, er, at opmærksomheden bliver spredt ud på så tilpas mange ting, at man kan komme igennem med det svineri, som dette her reelt er, uden at det generer socialdemokratiet alt for meget.

Men jeg kan godt love, at vi i hvert fald skal gøre vores til, at det bliver meget kendt, hvad det er for en politik, som socialdemokratiet lægger ryg til. Det er muligvis ikke de store ting i kroner og øre – det kan godt være, det er en enkelt pølse i slagtetiden – men det er en fantastisk underminering af skattepolitiske principper, som socialdemokratiet har lagt vægt på, og som også har været lagt

frem som en del af den kommende socialdemokratiske skattereform. Jeg synes, det er helt fantastisk, at man altså i den grad sælger ud af de principper, som man gør det med dette forslag.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg må desværre rette den foregående ordfører: dette er ikke, hvad jeg har ønsket. Når jeg har rejst spørgsmålet om beskatning i ekspropriationssager, har jeg – hvad hr. Waldorff ville vide, hvis han havde været til stede i salen, når vi forhandlede disse ting – ustandselig peget på, at det, der skal til, er en regulering af det særlige fradrag i ekspropriationssager. Jeg gentog det for et øjeblik siden. Jeg sagde, fradraget formentlig skal tredobles for at være tilbage til forholdene i 1975. Æren for, at dette kommer frem nu, er skam fremskridtspartiets.

(Kort bemærkning).

Waldorff (VS):

Jeg vil ikke afvise, at jeg kan have misforstået hr. Bernhard Baunsgaard ind imellem. Jeg mener, at hr. Bernhard Baunsgaard har en vane med ligesom at hoppe lidt på begge ben og så prøve at få placeret sig et eller andet sted, hvor han alligevel kan se betydningsfuld ud og få noget igennem – tilsyneladende.

Det, jeg talte om, var ikke det, hr. Bernhard Baunsgaard åbenbart mener inderst inde – det er nemlig ret uigennemskueligt – det, det drejer sig om, var den objektive funktion, som hr. Bernhard Baunsgaard havde efter Surløkkesagen. Det blev en mærkesag at stille sig herop og sige til skatteministeren, sådan som hr. Bernhard Baunsgaard har for vane at gøre i én uendelighed, i et ping-pong spil om, at denne sag var urimelig. Det, der objektivt var tale om, var at gøre reklame for, at den særlige indkomstskat virkede urimeligt i et konkret tilfælde, hvor den faktisk ikke gjorde det.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg vil gerne takke de partier, som har givet tilslutning til lovforslaget. Jeg har noteret mig, at nogle af dem har gjort det med

[Ministeren for skatter og afgifter]

lidt florumvundne, sure bemærkninger af den ene eller den anden karakter. Det er vilkårene herinde; det er altid svært at holde en rent saglig linje, der skal ofte knyttes lidt krydderier på, for at det ikke skal blive alt for positivt. Men jeg noterer alligevel, der er et stort flertal i Folketinget, der er indstillet på at gennemføre denne lovgivning.

Den debat, der har været ført her, synes jeg trænger til nogle kommentarer. Man henviser til alle de udtalelser, der er faldet i vinterens løb, men det gennemgående træk deri har været, at regeringspartierne var i gang med at undersøge problemet, og at der blev nedsat et embedsmandsudvalg, som skulle gennemarbejde de problemer, der forelå, og det er på baggrund af den redegørelse, dette udvalg afgav, at man nu står med dette forslag.

Det, som forslaget først og fremmest tager sigte på, er at behandle de personer, der af hensyn til samfundets udvikling får eksproprieret dele af eller hele deres virksomhed, deres beboelser, eller hvad det drejer sig om, på en rimelig måde. Jeg tror, det fremgår af de undersøgelser, der har været foretaget af embedsmandsudvalget, at man i mange tilfælde, selv om der gives erstatning, når der betales kapitalvindingskat efter de gældende regler, har skabt et andet og dårligere økonomisk grundlag for disse personer, end de ville have haft, hvis deres virksomhed eller ejendom ikke var blevet eksproprieret. Det er dette problem, som dette forslag søger at råde bod på.

Det var måske også overraskende for mange – det var det i hvert fald for mig – at det drejede sig om så relativt beskedne beløb i forbindelse med den totale kapitalvindingskat, der betales af disse erhvervsfolk fra det offentlige side. Det gør naturligvis, at problemet derved ligesom kan sættes ned på et mere sagligt grundlag, et mindre eksplosivt grundlag, end det er fremgået af denne debat.

Man har rejst nogle spørgsmål. Må jeg først sige, at værdistigningskatten ikke er opgivet. Jeg har ikke på noget tidspunkt i nogen udtalelse givet udtryk for, at regeringen har opgivet værdistigningskatten. Den vil der fortsat blive arbejdet med. Men jeg kan sige til hr. Bollmann, for at han ikke skal være urolig; der kommer ingen forslag om værdistigningskat i morgen, så den side

af sagen vil der i hvert fald ikke være nogen problemer i, men vi arbejder altså fortsat med værdistigningskatten.

Man har spurgt, hvorfor der ikke i lovforslaget er fastsat et ikrafttrædelsestidspunkt. Der står for øvrigt udtrykkeligt i bemærkningerne, vil jeg gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, for det har han åbenbart ikke læst, at man under udvalgsbehandlingen ville kunne drøfte ikrafttrædelsestidspunktet. For det er jo et af de områder, der kan være delte meninger om. Jeg hører personlig ikke til dem, der mener, at man skal lave love med lang tilbagevirkende kraft. For det er næsten lige meget – det har jeg også sagt i et svar til Folketinget – hvor man sætter datoen, der vil altid være nogle, der ligger foran, som med samme ret kunne spørge, hvorfor de ikke skal med.

Vi har i andre tilfælde, når vi har ændret på den særlige indkomstskat, ud fra rent saglige hensyn ladet den have visse virkninger en begrænset tid bagud, men det har været ud fra en saglig vurdering. Jeg har altså fundet, det måtte være rimeligt, at man under udvalgsbehandlingen fik lejlighed til at foretage en rent saglig overvejelse og afvejning af, hvad der vil være det mest hensigtsmæssige tidspunkt for lovens virke.

Jeg forstår godt de ønsker, hr. Bernhard Baunsgaard kan have om, at en regulering af den gældende lov skulle have en lempeligere virkning i 1978, og vi må se, om det er tanker, der kan vinde tilslutning. Det afhænger også af, hvad det koster, hvilken administration det medfører, og om det overhovedet vil være rimeligt at gøre det på nuværende tidspunkt. Det er nogle af de overvejelser, som udvalget må gøre sig.

Jeg tror, jeg med de bemærkninger om, hvad der er formålet med lovforslaget, i og for sig også har svaret hr. Arne Bjerregaard, når han taler om uretfærdighed over for andre. Det har først og fremmest været et spørgsmål om at fjerne nogle uheldige virkninger, en uretfærdighed over for dem, som måtte afgive til det offentlige udvikling på den ene eller den anden måde.

Når hr. Hagen Hagensen taler om at lade loven få tilbagevirkende kraft til 1972 – må det vel blive, for det var vist dengang, man ændrede loven – er jeg selvfølgelig helt uenig. Det ville jeg ikke under nogen omstændigheder medvirke til, og det kan vel heller

[Ministeren for skatter og afgifter]

ikke – ja, undskyld, hr. Hagen Hagensen – være udtryk for andet, end at man midt i sin positive holdning til den ændring, der finder sted, alligevel vil skabe sig et politisk ståsted i den debat, der kan føres videre på det område. Det kan man synes om eller ej, men jeg synes, det i hvert fald her er gået så langt, at det ikke kan skabe nogen problemer for andre at afvise en sådan tankegang, det kan det i hvert fald ikke for mig.

Jeg siger tak for den tilslutning, der er givet. Vi er parate til under udvalgsarbejdet at svare på eventuelle spørgsmål så hurtigt, at arbejdet kan få et passende hurtigt forløb.

Karl Nielsen (S):

Jeg skal gøre et par bemærkninger først til hr. Ole Olsen, som hævdede heroppefra, at jeg skulle have sagt, at vi var klar til at afskaffe kapitalvindingsskatten. Det er vi for så vidt også, men under den forudsætning, at der sættes noget andet i stedet, og »noget andet« er en værdistigningsafgift. Derfor var det, jeg sagde, at vi havde håbet, at vi kunne løse spørgsmålet om beskatning af ekspropriationserstatninger i forbindelse med en værdistigningsafgift.

Hr. Bernhard Baunsgaard spurgte, om dette her var første led i en socialdemokratisk skattereform, og nærmest antydede, at jeg skulle have sagt noget sådant. Det er selvfølgelig ikke rigtigt. Det, jeg sagde, var, at forslaget var en del af en større politisk pakke, ikke noget med første led af en skattereform.

Det lille hjørne, vi her har taget fat på, har selvfølgelig ikke noget med en skattereform at gøre, og det ved hr. Bernhard Baunsgaard også udmærket. Man skal vist hedde Bernhard Baunsgaard for at kunne stille mig et sådant spørgsmål.

Dohrmann (FP):

Jeg tror, hverken socialdemokratiet eller fremskridtspartiet vil være særlig godt tjent med, at jeg skulle begynde at forsvare de socialdemokratiske synspunkter, men jeg må sige, jeg synes, det er en helt urimelig behandling, socialdemokratiet har fået i dag i denne sag. Det hører ingen steder hjemme at kritisere et parti sådan for at fremsætte dette forslag, også selv om det kun er et beskedent forslag, for det er da rigtigt, det er meget, meget beskedent, men det er da begyndelsen

til fuldstændig ophævelse af den skadelige kapitalvindingsskat, som jeg tror alle inderst inde godt er klar over ikke er gavnlige, men tværtimod skadelige.

Når hr. Waldorff går så vidt som at tale om svineri, er det, fordi hr. Waldorff rent faktisk ikke ved, hvad det drejer sig om. Jo, det er muligt, hr. Waldorff ved det, men hr. Waldorff ønsker et helt andet samfund: hr. Waldorff ønsker et socialistisk samfund. Hr. Waldorff er rystende ligeglad med, om det offentlige kommer og jager nogle folk væk fra deres ejendom, den ejendom, de har boet på i mange år, uden at give dem en erstatning, der gør det muligt for dem at etablere sig et andet sted. Jeg synes, sådan noget er under lavmålet. Men hvis man vil komme med det, synes jeg bare, man skulle være ærlig og sige, at det, man vil, er et samfund, hvor ingen ejer sin ejendom eller noget som helst, hvor det hele er centralt styret, og hvor hr. Waldorff vel helst vil sidde i toppen af det hele.

Jeg synes, det er forkert at kritisere fjernsynet, fordi det har sat f. eks. Surløkkesagen i fokus. Det, der er sket, er en uretfærdighed. Fjernsynet tager sagen op – det er der også flere aviser der har gjort – og det er godt, vi har en presse, som kan bringe den slags ting frem, så også folketingsmedlemmerne kan se, hvad det er for en lovgivning, vi laver.

Det hjælper jo ikke meget, som hr. Ole Olsen og hr. Kaj Hansen taler om, at folk kan få henstand i 15 år og alt det dér, for de folk har ikke ønsket at sælge eller afhænde deres ejendom, de bliver jaget væk. Er det rimeligt, at de skal have ekstra gældsforpligtelser, fordi det offentlige har et behov? Jeg synes ikke, det er rigtigt. Selv om dette forslag er meget, meget beskedent, skal man lige tænke på, at det er det helt rigtige tidspunkt, det kommer på. Nu begynder man snart at underminere det halve af Danmarks jord med disse gasledninger; hvor mange ejendomme vil ikke blive skåret midt over, hvor mange landbrug vil ikke blive slået i stykker derved? Er det rimeligt, at der ikke skal ydes en rimelig erstatning for det?

Derfor synes jeg, det eneste skatteudvalget har at tage stilling til – og det er derfor, jeg siger, man godt kan behandle det færdigt i eftermiddag – er ikrafttrædelsestidspunktet. Ikrafttrædelsestidspunktet bør efter vores mening ligge så langt tilbage som muligt, og

[Dohrmann]

hvis regeringspartierne er indstillet på det, har man altså et flertal med støtten fra fremskridtspartiet; man behøver ikke engang at hente hr. Lindinger hjem.

(Kort bemærkning).

Waldorff (VS):

Ja, det er næsten for idiotisk, at man er nødt til at tage ordet for en kort bemærkning. Hr. Dohrmann udtaler: »Hr. Waldorff er rystende ligeglad med, om man jager folk væk fra deres ejendom uden at give dem erstatning.«

For det første er det direkte løgn, at jeg er rystende ligeglad med, om man jager folk væk. Jeg sagde udtrykkeligt, at det kunne være en social og personlig tragedie for en familie at blive smidt væk, men det har ikke noget med erstatningsspørgsmålet at gøre. Jeg ved ikke, om hr. Dohrmann er i stand til at forstå så meget – måske – det er han ikke helt sikker på, kan jeg forstå. Nå, men jeg kan også uddybe det.

Det andet led af det, hr. Dohrmann sagde, var, at man jager dem væk uden at give erstatning. Nej, man giver faktisk erstatning. Hvis hr. Dohrmann mener, det ikke er tilfældet, vil jeg bede hr. Dohrmann forklare, at de bliver jaget væk uden at få erstatning. De får faktisk en erstatning. Det, diskussionen drejer sig om med dette forslag, er, om folk, som får eksproprieret deres ejendom, skal have foræret en kapitalgevinst, som i øvrigt ikke har noget som helst med ekspropriationen at gøre, en kapitalgevinst, som de under alle omstændigheder skulle have erlagt på et tidspunkt. Når der samtidig oven i købet findes en lovgivning, som giver dem 15 år til at udrede den i, og når man alternativt, hvis man er utilfreds med det, kunne lave en lovgivning, som betød, at kapitalgevinsten kom til at stå som en indfrosset prioritet i deres ejendom, kan man så sige, at de bliver jaget væk uden erstatning?

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Ja men hr. Waldorff, jeg har da fuldstændig ret i det, jeg sagde, for dette først at give folk en erstatning og så give dem henstand med kapitalvindingsskatten, hvad betyder det for erstatningen? Nu skal jeg fortælle, hvad

det betyder. Jeg tror ikke, hr. Waldorff har set Surløkkesagen, og det er måske også uheldigt, at det kun er Surløkkesagen, vi snakker om, for der findes jo i hundredvis af tilfælde, hvor folk, der har boet på deres ejendom i mange, mange år, har passet deres job, aldrig har brugt penge til ferierejser o. lign., som andre har tid til, men har gået derhjemme, hvorefter det offentlige tager deres ejendom og tilbyder en erstatning, men stjæler en stor del af den i kapitalvindingsskat. Det mindste, man kan forlange i den slags sager, er da, at de ikke får deres økonomiske vilkår forringet. Det er derfor, dette forslag er så godt, og det er derfor, hr. Waldorff, hvis han vil være retfærdig, også burde støtte det og burde rose det lige så meget, som jeg har gjort.

(Kort bemærkning).

Waldorff (VS):

Det er altså det rene pladder, hr. Dohrmann siger. Lad os nu tage fat på Surløkkesagen, som bliver brugt som sandhedsbevis for, at den lovgivning, vi har i dag, er uretfærdig. Det, der er tale om, er, at hvis man skal betale kapitalvindingsskatten i dette tilfælde, hvor man får 1,2 mill. kr. i erstatning, skal man betale ½ mill. kr. Tilbage bliver der 700.000 kr., som man kan bruge som kontantudbetaling på en gård. Så er problemet, om man kan finde en gård med tilsvarende beliggenhed osv. til 1,2 mill. kr. med en udbetaling på 700.000 kr. Det kan måske være tvivlsomt, men så kan man vælge at lade kapitalvindingsskatten henstå i op til 15 år, hvorved man får mulighed for en kontantudbetaling på 1,2 mill. kr. Det, det drejer sig om, det er, at hvis man betaler med kapitalvindingsskatten, så har man en høj udbetaling. Man kommer muligvis til at sidde lidt hårdere i den nye gård, men man ejer simpelt hen ½ mill. kr. mere af den nye gård, end man gjorde af den gamle.

Jeppe Kristensen (V):

Hr. Arne Bjerrégaard var inde på, at årsagen til, at dette forslag var på bordet, var fjernsynsudsendelsen. Det gælder i hvert fald ikke for venstres vedkommende. Vi har i flere år arbejdet på at få ændret på den eksisterende lovgivning på dette område for at skabe rimelighed over for de mennesker, så de,

[Jeppe Kristensen]

hvis det offentlige skulle bruge deres ejendom, helt eller delvis skulle have penge nok til at kunne etablere sig på anden måde.

Pressen har stor magt, men jeg vil gerne sige, at vi fra venstres side ikke dirigeres deraf. Vi har en politik, som vi har fulgt også i dette spil.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg er en nysgerrig natur og vil derfor spørge hr. Karl Nielsen, der nu et par gange har talt om en pakkeløsning, hvad det egentlig er. Hvad er der i hele pakken? Er det en almindelig gavepakke til os alle, som vi skal være glade for, hvoraf dette er en lille del, vi synes om? Det var da rart at få at vide, når man står og taler om det, men det holder man for sig selv, i hvert fald indtil i morgen måske.

Nu vel, jeg skal ikke blande mig i den diskussion, der har været imellem hr. Dohrmann og hr. Waldorff; den understregede bare, at man står for hver sit synspunkt. Men hr. Waldorff kom dog med et par bemærkninger, dels om at man havde fået foræret en kapitalgevinst, som man ellers skulle have udredet, dels senere hen, at det måske kunne være tvivlsomt, om man kunne få en tilsvarende ejendom i Surløkkesagen for de 1,2 mill. kr., selv om man kunne lægge 700.000 kr. på bordet. Problemet er jo simpelt hen det – og så behøver vi ikke gøre mere ved det. De af os, der står for ejendomsretten og det, der hører dertil, må finde, at det er rimeligt, at der ved en tvangsafståelse finder en sådan erstatning sted, at man faktisk stilles, som om man havde bevaret sin ejendom. Så er der ikke tale om afgift eller noget i den forbindelse; man havde ønsket at være dér, hvor man var, og ikke at skulle ud på markedet og finde noget andet. Nok om det.

Jeg vil gerne sige noget i anledning af skatte- og afgiftsministerens bemærkninger om ikrafttrædelsestidspunktet. Skatteministeren sagde så sandt, som det kan siges, at man skulle behandle de personer, som af hensyn til samfundsudviklingen får eksproprieret deres ejendom, på rimelig måde. Det er netop også det, jeg synes man skal gøre, og derfor vil jeg også gerne, idet jeg endnu en gang strejfer Surløkkesagen, sige, at det gør man jo ikke, når man af et samlet prøvenu på i alt 7–8 mill. kr. på årsbasis skal have 500.000

kr. hjem hos en enkelt. Så er det ganske enkelte borgere, det går ud over, således at de faktisk bliver ringere stillet end alle andre.

Derfor må jeg mene, at det ville være en retfærdighedsgerning, om man gik tilbage – og det er ikke for at finde et politisk ståsted; det var vist det udtryk, som skatteministeren brugte – for at få klaret disse ting, og jeg ønskede, man efter begæring skulle kunne få genoptaget sin sag helt tilbage til den periode, hvor der ikke blev betalt skat af ekspropriationserstatninger. Det ville jeg finde var, som ministeren sagde, at behandle de borgere, som kom ud for tvangsafståelse, på rimelig måde. Ellers gør man det ikke.

Jeg vil gerne i den forbindelse fremholde nøjagtig det svar, vi har fået fra ministeren på, om der er konstaterbare forskelle i erstatningsfastsættelser i perioder med eller uden beskatning af disse ekspropriationserstatninger. Dér lyder det kort og godt, at det er udtalt fra ministeriet for offentlige arbejder, at det i forbindelse med ekspropriation tilkendte erstatningsbeløb omfatter erstatning for det således afståedes værdi i handel og vandel, og at der ved erstatningsfastsættelsen ikke tages hensyn til, om erstatningen beskattes eller ej. Det vil altså sige, at alle dem, man har eksproprieret fra, medens der har været beskatning, er blevet stillet væsentlig ringere end det, de fremover skal være.

Så vil jeg også gerne have klaring på én ting mere, og det er værdistigningsafgiften, som ministeren herfra sagde ikke var opgivet. Det kan jeg kun beklage, men jeg vil gerne have et klart svar på, om det, vi nu går ind til her, betyder, at værdistigningsafgift kommer ikke på tale i tilfælde af, at der eksproprieres fast ejendom.

Jeg har som sagt ikke været ude for at sige noget politisk ståsted. Jeg har villet opnå, at der skal være lighed og retfærdighed, når det drejer sig om den ejendomsret, vi skal have. Jeg så helst, at kapitalvindingskatten blev afskaffet helt og fuldt. Det ved jeg jeg ikke kan nå, men her er vi på vej til at gøre noget, der i hvert fald vil styrke retsbevidstheden her i landet. Lad os se at komme i gang med det.

Kaj Hansen (DKP):

Da jeg hørte hr. Dohrmanns ros af regeringen og socialdemokratiet osv., kom jeg til

[Kaj Hansen]

at tænke på et gammelt ordsprog, der hedder: »Sid dine venner nær, men sid ikke lærene af dem«. Spørgsmålet er, hvor længe socialdemokratiet kan holde til en så voldsom ros fra fremskridtspartiets side for det, man gennemfører her i folketinget.

Så synes jeg, at hr. Karl Nielsen nu må se at komme ud af busken. Lad os nu få at vide, hvad det er for en pakkeløsning. Lad os nu få at vide, hvad der er i den. Kan vi vente mere af den slags her? Er det det, der er i pakken, eller hvad er det?

Hr. Karl Nielsen har selv valgt den formulering som motivering for, at socialdemokratiet går ind for dette her, at det er led i en pakkeløsning. Hvad er det så? Det synes jeg faktisk offentligheden har krav på at få at vide.

Så er der spørgsmålet om ikrafttrædelsestidspunktet. Det forekommer mig lidt mærkværdigt, for vi har jo ellers oplevet, at når SV-regeringen kommer med nogle lovforslag, er der ikke noget af raffe om, så skal de bare gennemføres i den skikkelse, de er fremsat. Hvad ligger der så i, at man nu skal til at forhandle ikrafttrædelsestidspunktet? Er det sådan, at den side af sagen ikke er forhandlet færdig i regeringen? Er der ved denne forhandling planer om at vedtage den med tilbagevirkende kraft? Ellers må man spørge, hvorfor regeringen, når den fremsætter et lovforslag, ikke selv har en mening om, hvornår ikrafttrædelsestidspunktet skal være.

Så vil jeg også bringe noget saglighed ind i denne debat om selve problemet. For det første kunne jeg sige, at hvis man for lang tid siden havde gennemført kommunisternes forslag om indefrysning af værdistigninger, havde der slet ikke været noget problem, hvad dette her angår. Men den model kunne jo bruges her, for nu har vi foreløbig en lov, der siger, at man kan få henstand i 15 år. Det, man faktisk kunne overveje, var, at kapitalvindingsskatten kunne bindes, således at den først blev udløst ved salg. Altså hvis den, der har fået eksproprieret en ejendom, køber en ny ejendom og ikke betaler kapitalvindingsskatten, har staten her et krav på denne kapitalvindingsskat, og den kunne så forfalde, den dag han frasiger sig den nye gård, han har købt.

Derved forhindrer man jo ingen i at viderføre deres erhverv, tværtimod. Men det, vi hele tiden diskuterer her, er da ikke at for-

hindre folk i at erhverve en anden gård, når de får den, de har, eksproprieret. Det, vi diskuterer her, er, hvordan man forhindrer, at den fortjeneste, der er på grund af den store værdistigning på jord og fast ejendom, bliver taget.

Ministeren ved, at landbrugsejendomme er de ejendomme her i landet, der er steget mest, og de er steget langt, langt, langt over det almindelige prisniveau. Derfor er der ingen rimelighed i, at man, fordi man får eksproprieret noget, skal kunne tage den samfundsmæssige gevinst i lommen. Det, man faktisk skulle, var, at man skulle indefryse den kapitalvindingsskat, man ellers skulle betale. Her kunne man også med fordel kigge på det lovforslag, vi har fremsat, som vi gerne ville have gennemført som helhed; man kunne faktisk allerede begynde på spørgsmålet om ekspropriationer.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg ved skam udmærket, at der i lovforslaget står, at man kan forhandle om ikrafttrædelsestidspunktet senere. Det, jeg efterlyste, var regeringens forslag, og regeringen har, så vidt jeg kan forstå, ikke noget forslag til, hvornår loven skal træde i kraft. Det synes jeg dog godt man kunne have gjort op med sig selv, og så kunne man, hvis man ønskede det, have taget hensyn til andre i udvalget. Men man har altså opgivet at finde et standpunkt dér. Man har, så vidt jeg forstod skatteministeren, også opgivet at finde et standpunkt med hensyn til, om man vil regulere for almindelige salg. Dér vil man øjensynlig fortsat lade landbruget – for det er jo rigtigt, som det er sagt, at det først og fremmest drejer sig om landbruget – have denne særskat på fortjeneste ved salg af fast ejendom.

Jeg forstod også på skatteministerens svar, at værdistigningsafgiften ved man stadig væk ikke hvilket standpunkt man skal tage til. Men man tænker stadig væk. Man må jo håbe, at man så forstår at tænke godt. Det har regeringen i hvert fald ikke ligefrem gjort sig berygtet for. Men man kan da håbe.

Den socialdemokratiske ordfører, hr. Karl Nielsen, siger, at dette har ikke meget med en skattereform at gøre, og jeg skal såmænd ikke bestride hans ord, men man ved jo aldrig, hvad socialdemokratiet kan finde på, efter at de indgik denne mesalliance i en af

[Bernhard Baunsgaard]

de mørke augustnætter for snart et år siden, for $\frac{3}{4}$ år siden.

Til sidst en enkelt bemærkning om lovgivning med tilbagevirkende kraft. Vi har tidligere haft love om ekspropriationserstatninger med tilbagevirkende kraft, og det skal da nok være rigtigt, at skatteministeren sådan i al almindelighed ikke er tilhænger af det, men netop dengang socialdemokratiet og venstre fandt sammen forrige gang, lavede man det med tilbagevirkende kraft. Da gik man nemlig to år tilbage. Det er da meget tænkeligt, at man ender dér også denne gang.

Men må jeg lige stille et spørgsmål til opklaring af noget, jeg meget gerne vil have skatteministerens ord for her. Der står i det lovforslag, som vi har fået, at fortjeneste, der er indvundet ved modtagelse af en erstatningssum i anledning af ekspropriation, ikke medregnes ved opgørelsen af særlig indkomst. Hvad betyder det egentlig for den enkelte borger i dette land? Er datoen det afgørende? Jeg forstår på den socialdemokratiske indstilling, at man ikke er begejstret for at lade loven have tilbagevirkende kraft, men hvis man vedtager lovforslaget, vil det så sige, at en borger, der har fået sin ejendom eksproprieret, skal sørge for at stille så mange spørgsmål, at summen – og hermed skatten – ikke beregnes, før dette lovforslag er vedtaget, altså efter den 1. juni? Så kommer han nemlig ikke til at betale erstatning af ekspropriationen, og så kan loven faktisk få tilbagevirkende kraft til 1978. Eller betyder det, at datoen for ekspropriationen er den afgørende? Hvis det er den dato, så synes jeg, man skal sige det ganske ligeud, for sådan som lovteksten er formuleret, må det betyde, at det afgørende er, at summen ikke er fastsat. Jeg vil gerne have, at ministeren for skatter og afgifter oplyser heroppefra, hvad han har tænkt sig. Noget andet er så, hvad der står, det kan man jo rette. Som det står her, må det betyde, at enhver, der har sådan en sag for hos skattemyndighederne, skal gøre alt for at lave vrøvl, sådan at man kommer på den anden side af den 1. juni. For så gælder den nuværende lov om, at der skal betales skat af ekspropriationserstatningssummer, ikke.

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg sige til hr. Dohrmann, som fremsatte den påstand, at nogle havde angrebet fjernsynet, at der er vist ingen, der har angrebet fjernsynet. Man har noteret, at fjernsynet har bragt en udsendelse om dette spørgsmål, og jeg har i alt fald ikke angrebet fjernsynet. Det, jeg har gjort, er, at jeg har angrebet dette folketing og regeringen for at lade sig lede af fjernsynet til lovgivning. Det er da helt rimeligt, at fjernsynet sætter fokus på problemer i samfundet. Det synes jeg da er helt i orden. Men man må være klar over, at et sådant medie selvfølgelig kan opstille tingene særdeles ensidigt.

Det, jeg advarer imod, er, at vi i fremtiden skal til at lovgive efter fjernsynsudsendelser. Det er faktisk det, man her gør. Selv om dette problem har været oppe mange gange, så er det først, da det kommer i fjernsynet, at man tog problemet op. Nu kan man selvfølgelig fra venstres side påstå, at man har arbejdet med dette problem i mange år. Ja, det kan i alt fald ikke være længere tilbage end til 1976, for dengang fremførte mangfoldige her i tinget, bl. a. undertegnede, at dette spørgsmål burde løses, men da var venstre sammen med sin forligspartner særdeles kold over for en ændring af denne lovgivning. Det kan altså kun være i de sidste tre år, man har arbejdet med det, og vi har ikke hørt en pind til, at venstre havde det på hjerte. Først efter Surløkkensagen kommer man med forslag om, at reglerne skal ændres. Så kan vi andre da ikke vurdere det anderledes, end at det må være fjernsynsudsendelsen, som er årsag til, at man fremsætter et forslag, som man tidligere var klart imod.

Men vel, vi kan ikke blive ved med at debattere dette hele eftermiddagen. Jeg skal ikke klandre regeringen for, at den fremsætter forslaget, overhovedet ikke. Det, jeg har beklaget for og nu, er og bliver forudsætningen for fremsættelsen af forslaget.

Flygaard (DR):

Uanset hvilken stilling man tager til værdstigningsforslaget, synes jeg, det måtte være rimeligt og ønskeligt, at ministeren var i stand til i dag heroppe fra talerstolen at oplyse, om den manglende fremsættelse af forslaget fra regeringens side beroede på, hvad vi kunne kalde tekniske problemer, på politiske problemer eller på en kombination af de

[Flygaard]

to forhold. Jeg har i efteråret oplevet, at ministeren sagde, at det blev ikke i november måned, det blev ikke i december måned, og det blev ikke i januar kvartal i 1979, og jeg mener også at have set, at ministeren har oplyst, at det blev altså heller ikke i folketings-samlingen 1979-80. Kan ministeren bekræfte det? Hvis ministeren kan det, vil ministeren så indrømme, at det måske kommer til at knibe en lille smule med at få forslaget fremsat i den nuværende regerings levetid?

Waldorff (VS):

Jeg har bare en bemærkning til hr. Hagen Hagensen, som sagde, at han i modsætning til mig hylkede princippet om, at når man fik eksproprieret sin ejendom og måtte afstå den til det offentlige, så skulle man ikke stilles i en situation, der var ringere end den, man havde stået i, hvis man ikke var udsat for en ekspropriation. Det synes jeg i og for sig er meget rimeligt.

Men dette forslag betyder bare noget andet, for det betyder – og det er det, som hr. Hagen Hagensen taler for – at man igennem en ekspropriation kommer til at stå i en situation, hvor man ved at få en tilsvarende ejendom til erstatning kommer til at eje så meget mere af den nye ejendom, som svarer til det, man ellers skulle have betalt i særlig indkomstskat. Det er det system, som bliver indført ved dette lovforslag. Det ville betyde i det konkrete tilfælde i Surløkkesagen, at man ville komme til at eje 500.000 kr. mere af den nye ejendom end af den ejendom, man forlod, for vi er nødt til at betragte den særlige indkomstskat på den kapitalvinding, der er sket på en ejendom, principielt som statens ejendom. Ellers bliver al snak om særlig indkomstskat simpelt hen meningsløs.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg er rede til at fortsætte den debat med hr. Waldorff andetsteds. Vi skal jo videre her i dag. Jeg er bunduenig. Det drejer sig om at få værdien af det, man skal afstå. Alt andet er i strid med den ejendomsret, man har. Staten har ikke noget krav, så længe ejendommen ejes.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg har kun en venlig bemærkning til hr. Bernhard Baunsgaard – med risiko for, at debatten fortsætter. Forholdet er i virkeligheden det, hr. Bernhard Baunsgaard, at når vi ikke har sat nogen dato på for ikrafttrædelsestidspunktet, så er det egentlig ikke, fordi vi ikke har nogen standpunkter eller ikke kan skaffe os nogen standpunkter, så er det en venlighed over for udvalget. Det er en venlighed med henblik på, at man kan få lejlighed til at øve indflydelse på, hvad dato der skal sættes på. Det er altså en venlighed også over for hr. Bernhard Baunsgaard, at tidspunktet ikke er sat på. Det er ikke udtryk for, at vi ikke har standpunkter.

På det ene tidspunkt i debatten bliver vi skældt ud for, at vi har for faste standpunkter, på det andet tidspunkt i debatten bliver vi skældt ud for, at vi ingen standpunkter har. Begge dele kan jo ikke være rigtigt. Det ved hr. Bernhard Baunsgaard også godt.

Jeg kan sige, at tidspunktet for, hvornår loven virker, regnes fra ekspropriationstidspunktet; der er altså ikke nogen forhalings-taktik af forskellig karakter, der kan øve indflydelse på, om det ligger før lovens ikrafttrædelse eller efter lovens ikrafttrædelse.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg plejer nu ikke at bebrejde nogen, at de har standpunkter – forudsat, naturligvis, at det er rigtige standpunkter. Jeg kan nok være ked af det, når det er gale standpunkter. Her har regeringen jo en vis evne til at ramme ved siden af.

Hvis regeringen har et standpunkt, så ville det da være meget rart for folketinget at vide, hvilket standpunkt man har. Hvornår skal loven træde i kraft – 15. maj eller hvad? Men folketinget må måske ikke få at vide, hvilket standpunkt regeringen har?

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg skønnede rigtigt – det gav anledning til yderligere korte bemærkninger, at jeg gik på talerstolen. Jeg vil gerne sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at hvis jeg her nævnte en dato, så havde jeg jo undergravet det, jeg sagde før, at jeg gerne ville overlade til udvalget at overveje, hvornår datoen skal være.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Regeringen forestiller sig altså slet ikke, at dens standpunkt kunne være af værdi og nytte for folketinget? Det er selvfølgelig også et standpunkt.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må bare sige til ministeren, at det ikke er hensynsfuldt over for hr. Bernhard Baunsgaard, at det er udvalget, der skal være med til at bestemme. Ministeren må jo vide, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke er medlem af udvalget. Det er derfor, hr. Bernhard Baunsgaard gerne vil vide, hvilken dato det skal være, da han ikke får indflydelse på fastsættelsen af den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Karlskov Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Valutakursgevinst og -tab på ældre finanslån m. v.).

(Lovforslag nr. L 225. Fremsat 15/5 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Dette forslag drejer sig om gennemførelse af en ret til at foretage fradrag af valutakursgevinster og -tab, specielt det sidste, på ældre

finanslån, dvs. finanslån, som er indgået før den 1. januar 1976.

Det vil være let for hr. Bernhard Baunsgaard og andre skriftkloge i denne sal at finde min ordførertale frem fra sidst, vi behandlede det tilsvarende forslag, og dér finde de velvalgte bemærkninger, jeg anførte imod dette forslag. Derfor skal jeg heller ikke sige noget særlig pænt om forslaget. Jeg kan føje til, at jeg ikke behøver at lytte til fremskridtspartiets ordførers ros for at konstatere, at vi med dette forslag befinder os noget ude på kanten af det, der er socialdemokratiets skatopolitiske program. Men ligesom man ikke i nogen butik kan få varer, som man gerne vil have, uden at betale penge for dem, så kan man heller ikke i politik få noget af det, man gerne vil have, og som er svært opnåeligt, uden at man betaler prisen. Det er jo ikke rart at komme af med penge, selv om man får noget for dem. Det er heller ikke rart at skulle betale i politiske aftaler, men det er nu engang den politiske realitet, at det må man gøre. Er man ikke parat til at gøre det, så opnår man heller ikke noget af det, man gerne vil have igennem.

Dette forslag er ligesom det foregående et led i en større helhed, og jeg kan berolige hr. Bernhard Baunsgaard med, at denne helhed ikke er den socialdemokratiske skattereform, men en helhed, hvori bl. a. indgår byrdefordelingsregler og andet, som jeg tror hr. Bernhard Baunsgaard og andre har set dagspressens beretninger om.

Jeg vil gerne sige, at der altid er så meget socialdemokratisk politik i de aftaler eller pakker, som socialdemokratiet går ind for, at vi netto vinder på vores tilslutning, og på denne baggrund kan jeg sige, at den socialdemokratiske gruppe også tilslutter sig dette lovforslag.

Maisted (FP):

Den sidste del af hr. Camres tale er jeg selvfølgelig ikke så glad for; den første del kan jeg da godt glæde mig over.

Det, der selvfølgelig er væsentligt for os, er, at man nu vil sørge for, at de driftsudgifter, som virksomheder, der har foretaget uheldige lån i udlandet, virkelig har haft, nu kan fradrages ved beregningen af deres skattepligtige indtægt. Det skyldes ikke så meget, at vi synes, der er nogle mennesker, der skal